

EUROPESE RICHTLIJN NETWERK EN INFORMATIEBEVEILIGING (NIB2)

NETWERK EN INFORMATIEBEVEILIGING (NIB2)

De Netwerk- en Informatiebeveiligingsrichtlijn (NIB2, ook bekend als NIS2) is in november 2022 aangenomen door het Europees Parlement en de Raad van de EU. Op 27 december 2022 is de definitieve versie van de NIB2 in het Publicatieblad van de EU gepubliceerd en 20 dagen na deze bekendmaking is de richtlijn in werking getreden. Lidstaten hebben 21 maanden de tijd om de richtlijn om te zetten in nationale wetgeving. De datum waarop de NIB2 in werking treedt is 17 oktober 2024. Overheden die een taak hebben op het terrein van weg- en waterbeheer vallen onder de bepalingen van de NIB2. De richtlijn heeft daarom ook gevolgen voor de waterschappen.

HUDIGE STATUS

Op dit moment wordt de Europese richtlijn omgezet in nationale wetgeving in de vorm van een aanpassing van de Wet beveiliging netwerk- en informatiesystemen (Wbni) en lagere regelgeving. Volgens planning van de betrokken ministeries zal eind mei 2023 de concept wet in consultatie gebracht worden. Vanaf 18 oktober 2024 moeten alle betrokkenen compliant zijn. Dit betekent dat deze wetgeving een korte implementatietermijn heeft.

IMPACT WATERSCHAPPEN

De NIB2 richtlijn heeft impact op de waterschappen op gebied van governance (toezicht, meldplicht en zorgplicht) en heeft gevolgen voor bestuur en bestuurders van waterschappen. Bestuurders worden verantwoordelijk voor het monitoren en uitvoeren van maatregelen en kunnen hiervoor persoonlijk aansprakelijk gesteld worden. De NIB2 richtlijn stelt kaders voor een risico gestuurde benadering op informatiebeveiliging. Bestuurders zullen zich moeten laten scholen om risico's te identificeren en risicobeheersmaatregelen en gevolgen hiervan te kunnen beoordelen. Ook bestaan er financiële consequenties bij het niet voldoen aan de NIB2 richtlijn. De boete bedraagt maximaal twee procent van de jaaromzet of een bedrag van tien miljoen euro.

Momenteel worden de details rondom toezicht, zorgplicht en meldplicht uitgewerkt door de betrokken ministeries. We zijn hierover in gesprek met het ministerie van IenW en BZK en de andere koepels en zijn ook betrokken via onze deelname aan het programma 'cyberweerbaarheid in de watersector'. Ook bestaat er nog onduidelijkheid over de implicaties rondom de persoonlijke aansprakelijkheid en de scholing voor bestuurders. Dit wordt tevens nog uitgewerkt door de betrokken ministeries. Voor de waterschappen is het belangrijk om hier zo snel mogelijk informatie over te ontvangen. Vanuit de Unie zijn we betrokken bij de ministeries en zullen we hier aandacht voor blijven vragen.

VOORBEREIDING OP NIB2

Om ervoor te zorgen dat ze aan de NIB2 richtlijn voldoen wanneer de Wbni in werking treedt, kunnen de waterschappen zich alvast voorbereiden door te werken aan de aandachtspunten op gebied van informatieveiligheid bij het eigen waterschap. De verbeterpunten uit de audit met betrekking tot de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) vormen een goede indicatie voor waar de waterschappen hun werkzaamheden op kunnen richten.

Indien aan volwassenheidsniveau 4 wordt voldaan, is het waterschap het beste voorbereid op de komst van de NIB2 richtlijn. Hierbij biedt ook de Cyber Security Implementatie Richtlijn (CSIR) handvatten voor goede informatiebeveiliging bij de waterschappen en in de keten. De CSIR is in een samenwerking van Rijkswaterstaat en het Waterschapshuis ontwikkeld om objecten in de watersector te beveiligen en is primair bruikbaar voor alle Bestuursakkoord Water (BAW) partners. De CSIR is op 17 maart 2023 door de Opdrachtgeverstafel (OGT) vastgesteld als richtlijn voor alle waterschappen.

COMMUNICATIE EN INFORMATIE

Op 15 februari 2023 zijn er twee Webinars georganiseerd door de Unie van Waterschappen en het Waterschapshuis over de impact van de NIB2 richtlijn op de waterschappen. U kunt het Webinar voor bestuurders hier terugkijken: <https://youtu.be/AqHM6h45RoU>.

Wanneer er meer informatie bekend is over de implementatie van de NIB2 in Nederlandse wet- en regelgeving, zullen we de waterschappen hierover informeren via de gebruikelijke gremia. Als de behoefte bestaat om verdiepende informatie te ontvangen, dan kunt u contact opnemen met Katja van Beem van de Unie van Waterschappen (kbeem@uvw.nl).